

8.1.2026

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/2215/2025

Etelä-Savon hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi. Etelä-Savon hyvinvointialue yhtyy lausunnossaan Hyvil Oy:n antamaan eriävään mielipiteeseen.

Hallituksen esityksen mukaan tehtävä olisi osa hyvinvointialuelain 120 § mukaista velvoitetta toimittaa taloustietoja keskitetysti valtiokonttorille. Käytännössä kyseessä on kuitenkin olennaisesta muutoksesta tiedontoimitusvelvoitteisiin, joten Etelä-Savon hyvinvointialueen näkemyksen mukaan kyse on uudesta tehtävästä.

Ostolaskuaineiston tuottamisesta ja keskitetystä toimittamisesta ei ole olemassa aiempaa säätelyä ja kyseiset tiedot eivät ole osa nykyistä taloustiedon raportointia ja sen vuoksi ehdotettujen vaatimuksien myötä, jotka koskisivat tietojen keräämistä, salassapitomerkintöjä ja toimittamista, tulevat lisäämään hankintayksiköiden hallinnollista työtä ja kustannuksia merkittävästi eivätkä nykyiset tietojärjestelmät mahdollista toteutusta.

Kaikkia tietoja ei ole mahdollista toimittaa suoraan järjestelmään tehtyjen kirjausten perusteella, ja siksi osa tiedoista jouduttaisi toimittamaan erikseen manuaalisesti. Lisäksi, osa laskuilla olevista tiedoista on salassa pidettäviä asiakas- ja potilastietoja ja tämä lisää tietoturvariskiä.

Nykyisillä tietojärjestelmillä ei ole mahdollista tuottaa kilpailutunnisteiden lisäämistä ostolaskuille. Lisäksi on varmistettava riittävän pitkä siirtymäaika ja määriteltävä ajankohta tulevaisuuteen, josta alkaen kilpailutunniste tulee lisätä toimitettavaan aineistoon ja että se pystytään huomioimaan uusissa sopimuksissa. Laskuja käsitellään pelkästään Etelä-Savon hyvinvointialueella noin 120 000 kappaletta vuosittain, ja kilpailutunnisteen lisääminen jälkikäteen olisi täysin manuaalista ja aikaa vievää työtä. Etelä-Savon hyvinvointialueella on paljon koontilaskuja, jotka sisältävät usean eri sopimuksen ja näin ollen usean kilpailutunnuksen tuotteita.

Esitetyt muutokset raportointiin aiheuttavat merkittäviä järjestelmäkustannuksia, jotka tulee korvata täysimääräisesti hyvinvointialueille. Osa hyvinvointialueista on erittäin vaikeassa taloustilanteessa, jonka vuoksi lisäkustannukset aiheuttaisivat edelleen uusia sopeutustarpeita palvelutuotantoon.

Lakimuutoksella tavoiteltavat hyödyt perustuvat olettamuksiin, mutta niiden toteutuminen on epävarmaa ja hyödyt voivat kohdistua epäsuorasti myös muualle kuin hankintayksikköön, toisin kuin kustannukset. Tämän vuoksi kustannusten täysimääräinen korvaaminen on välttämätöntä.

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa

Mikkeli: Porrassalmenkatu 35–37, 50100 Mikkeli

Savonlinna: Keskussairaalantie 6, 57120 Savonlinna

Pieksämäki: Tapparakatu 1–3, 76100 Pieksämäki

Vaihde 015 411 4100 | kirjaamo@etelasavonha.fi | www.etelasavonha.fi